

Tentamen

IN2105/IN2410 Databases

Dinsdag 30 oktober 2007, 14:00 – 17:00

Dit tentamen bestaat uit 5 open vragen
Totaal aantal pagina's (inclusief deze pagina): 5

Bij dit tentamen hoort een appendix met een aantal nuttige plaatjes uit het boek
en een aantal figuren waarnaar verwezen wordt in de opdrachten.

Opgave	Punten
1	20
2	15
3	30
4	20
5	15
Totaal	100

Alle deelopgaven binnen een opgave tellen even zwaar
Aantal punten nodig voor een voldoende: 55

Het gebruik van boeken, diktaten en van rekenmachines is niet toegestaan

Vul je naam, studienummer en studierichting in op ieder antwoordblad. Geef aan
of het resultaat geadministreerd moet worden onder IN2105 of onder IN2410.

Dit tentamen omvat het materiaal uit de kollegesheets 2007-2008 (zie
Blackboard), en de hoofdstukken 1 tot en met 8 (behalve secties 3.6, 4.7 en
8.7), 10 en de secties 11.1 en 11.2.2 uit hoofdstuk 11 uit het boek: Elmasri &
Navathe, Fundamentals of Database Systems (Ed.5).

Opgave 1 (20 punten)

Geef voor elk van de hierna volgende vragen een SQL-query over de COMPANY database (het 'running example' uit het boek). Het schema van deze database wordt gegeven in Figuur 1 in de Appendix. Voor de syntax van SQL, zie Figuur 5 uit de Appendix.

- a)** Geef de namen (*Dname*) van alle afdelingen die een vestiging (*Dlocation*) in Bellaire hebben
- b)** Geef de som van de salarissen van de medewerkers die deelnemen aan een projekt in Houston
- c)** Geef de namen (*Dname*) van de afdelingen waar meer vrouwen dan mannen werken
- d)** Geef de *Ssn* van de medewerkers die
 - minstens één familielid (*Dependent*) in de database hebben en
 - waarvoor geldt dat alle familieleden in de database vrouwelijk zijn

Opgave 2 (15 punten)

Geef voor elk van de hierna volgende vragen een query in de relationele algebra. Voor de operatoren van de relationele algebra zie Figuur 4 uit de Appendix. De onderliggende database is, als boven, de COMPANY database, waarvan het schema gegeven wordt in Figuur 1 in de Appendix.

- a)** Geef de namen (*Lname*) en de salarissen van alle afdelingschefs
- b)** Geef de namen (*Pname*) van de projekten die ofwel gesuperviseerd worden door de afdeling met *Dname* Research, ofwel waarin één of meer medewerkers participeren voor meer dan 10 uur.
- c)** Geef de namen (*Dname*) van de afdelingen die op alle projektlocaties (*Plocation* in PROJECT) een project superviseren.

Opgave 3 (30 punten)

Ontwerp een EER diagram voor de administratie van de tandartsenpraktijk SUM ("Spoelt U Maar").

In de eerste plaats wordt een administratie van de patienten bijgehouden. Per patient worden opgeslagen het (unieke) sofinummer, naam, adres, postcode en woonplaats, en (mogelijk meer dan één) telefoonnummer. Daarnaast is er voor iedere patient een uniek patientnummer.

Ook worden de behandelingen die patienten ondergaan geadministreerd. Iedere behandeling heeft een uniek identifikatienummer, en verder worden datum en tijdstip van de behandeling opgeslagen. Een behandeling bestaat uit een aantal verrichtingen. Een verrichting is bij voorbeeld een gaatje vullen in de hoektand links boven.

Per behandeling wordt voor iedere verrichting een uniek volgnummer bijgehouden. Verder wordt per verrichting bijgehouden om welke verrichting het gaat, over welk gebitselement het gaat (bij voorbeeld 'achterste verstandskies links-onder', hiervoor is een standaardcode), en het resultaat van de verrichting (bij voorbeeld 'mislukt', 'geslaagd', 'later nog controleren').

Iedere verrichting vindt plaats in een behandelkamer. De tandartspraktijk heeft een aantal behandelkamers, elk met een uniek nummer. De verrichtingen die onderdeel zijn van een behandeling hoeven zich niet allemaal af te spelen in dezelfde behandelkamer.

Daarnaast is er een administratie van de personeelsleden van de praktijk. Per personeelslid wordt bijgehouden het sofinummer, naam, adres, postcode en woonplaats, telefoonnummer(s) en het salaris. Alhoewel het niet wordt aangehouden, is het mogelijk dat personeelsleden zelf ook als patient bij de praktijk zijn aangesloten.

Van iedere verrichting wordt bijgehouden door welke personeelsleden die uitgevoerd is, bij voorbeeld door een van de tandartsen uit de praktijk in samenwerking met een assistente.

Niet iedere behandelkamer is geschikt voor elke verrichting. Ten behoeve van de planning wordt daarom ook bijgehouden in welke behandelkamer welk soort verrichting gedaan kan worden. Daartoe wordt van iedere mogelijke verrichting een unieke standaardcode bijgehouden, een omschrijving en de prijs per verrichting.

Maak een EER diagram voor de hierboven omschreven toepassing. Specificeer elke aanname die je verwerkt in je diagram en die niet uit de beschrijving hierboven afgeleid kan worden. Denk verder aan de eerste E in de afkorting EER, specialisatie en dat soort dingen. Tenslotte, je krijgt strafpunten voor elk sleutelattribuut dat je gebruikt dat niet genoemd wordt in de beschrijving hierboven.

Zie verder Figuur 3 uit de Appendix voor een overzicht van de ER-symbolen (en Figuur 2 voor enkele EER-symbolen).

Opgave 4 (20 punten)

Beschouw het EER diagram in Figuur 2 uit de Appendix. Vertaal dit diagram in een relationeel database schema. Noteer de tabellen zoals ik dat gedaan heb in Figuur 1 van de Appendix, en voeg (zoals in Figuur 1 gedaan is) voor elk foreign key – key paar een pijl toe van de foreign key naar de bijbehorende key. Denk erom de primaire sleutels te onderstrepen. Het is niet toegestaan primaire sleutels toe te voegen die niet als attribuut voorkomen in het EER diagram.

Ter verduidelijking, dit EER diagram combineert een categorisatie met een specialisatie. Als uitgangspunt is het plaatje uit het boek, en de sheets, genomen waarin categorisatie behandeld werd.

Om je een idee te geven waar het allemaal over gaat geef ik een korte beschrijving. Auto's worden onderscheiden in personenauto's en vrachtauto's. Deze onderverdeling is niet disjunkt vanwege het feit dat er ook nog zoiets is als een bestelauto, die bij beiden thuishoort. Participatie van de entiteit AUTO is niet totaal omdat er bij voorbeeld ook nog autobussen en dergelijke bestaan. Zowel personenauto's als vrachtauto's kunnen geregistreerd zijn en een kenteken hebben. Registratie is op naam van een EIGENAAR, die in dit geval alleen maar een persoon kan zijn (geen bank of bedrijf zoals in het boek en de sheets). Elk adres van een eigenaar wordt uniek bepaald door de combinatie postcode en huisnummer. Verschillende eigenaren kunnen hetzelfde adres hebben, de daarbij behorende telefoonnummers zijn soms verschillend, soms hetzelfde. Auto's met kenteken zijn geregistreerd op naam van één eigenaar. Een eigenaar kan natuurlijk wel meer dan één geregistreerde auto hebben. Merk verder op dat de relatie "onderhoudt" tussen GARAGE en AUTO many to many is. Het attribuut 'KvKnummer' is het Kamer van Koophandelnummer dat voor ieder bedrijf uniek is.

Opgave 5 (15 punten)

Zij gegeven een relationeel schema R met attributen A, B, C, D, E en F.
Tussen deze attributen gelden de volgende funktionele afhankelijkheden:

A	→	B
CD	→	E
E	→	D
B	→	F

- a) Toon aan dat ACD een kandidaat sleutel is
b) Geef aan of er nog meer kandidaat sleutels zijn, en zo ja, welke.
c) Geef een verliesloze ("lossless") dekompositie van het bovenstaande schema naar een kollektie subschema's die allemaal in Boyce Codd normaalvorm staan. Een voorbeeld van zo'n dekompositie is

(A,C,F) (B,C) (C,D,E)

(in dit geval jammer genoeg niet lossless en ook niet in Boyce Codd normaalvorm).

Nota Bene, het zal je niet lukken om alle funktionele afhankelijkheden te behouden. De funktionele afhankelijkheden tussen attributen die niet meer in één tabel voorkomen kun je buiten beschouwing laten.

Geef een onderbouwing van je antwoorden.

Einde van het tentamen

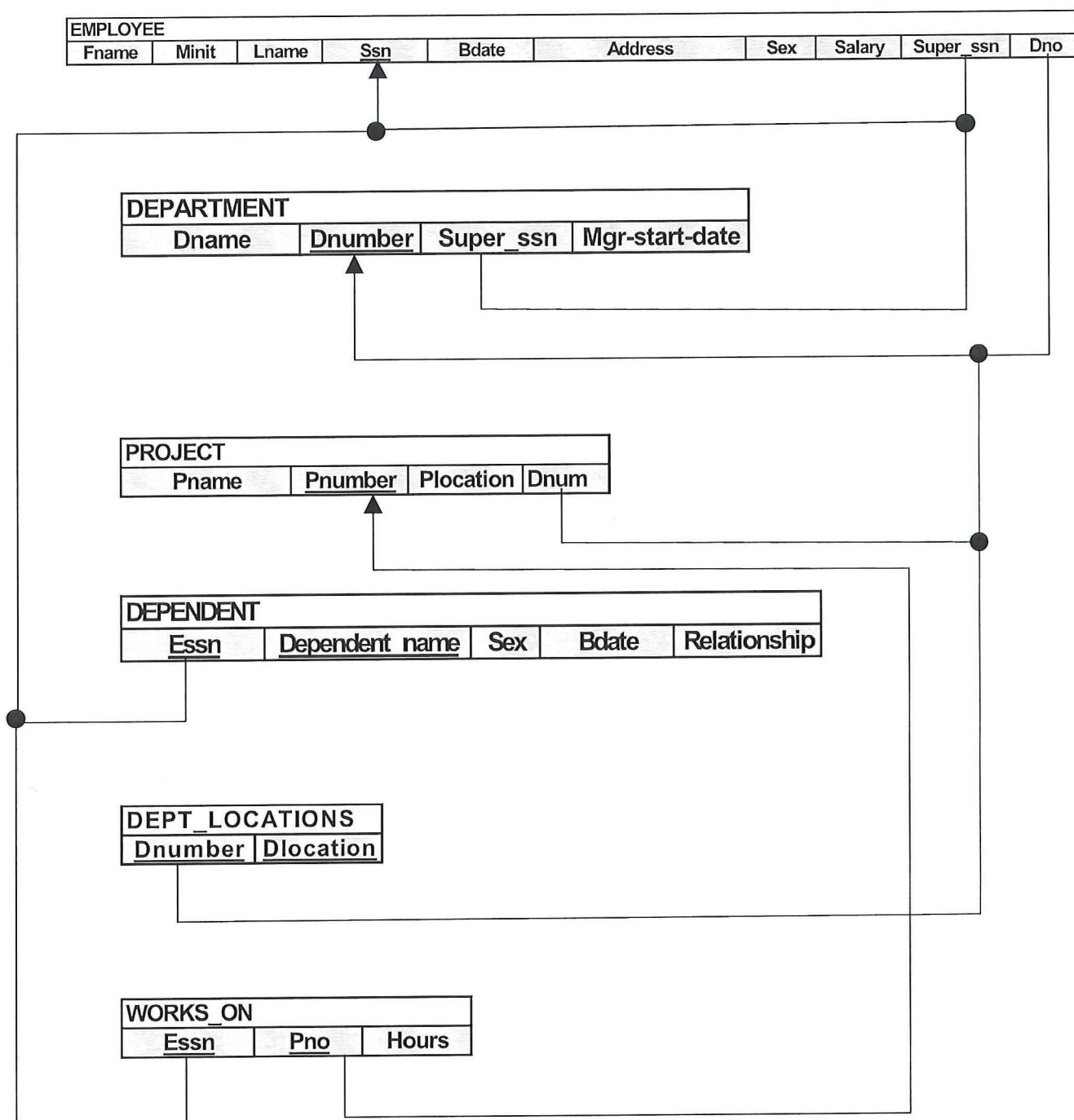
APPENDIX

behorend bij het tentamen

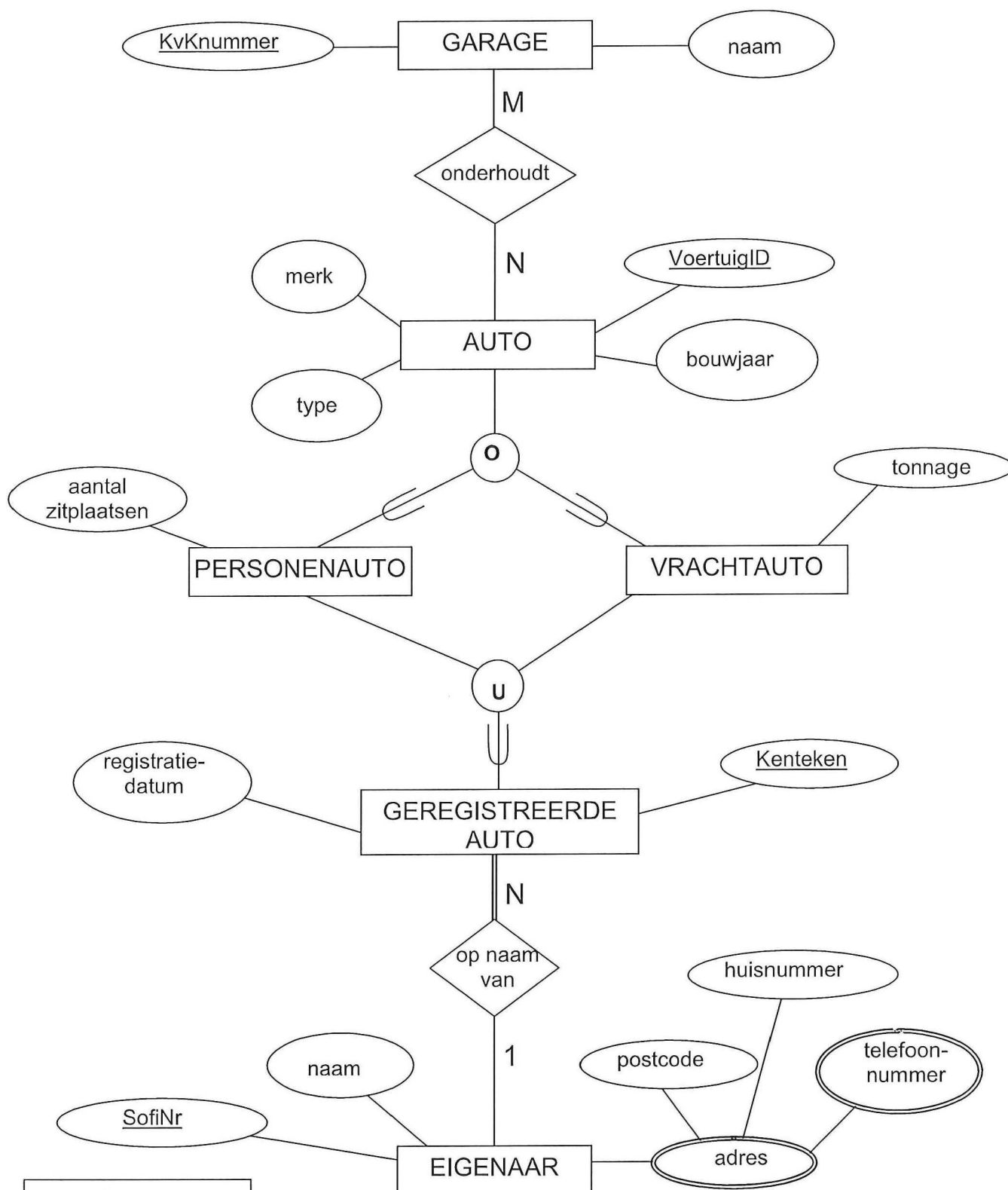
IN2105/IN2410 Databases

Dinsdag 30 oktober 2007, 14:00 – 17:00

Totaal aantal pagina's (inclusief deze pagina): 6

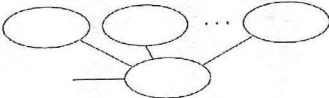
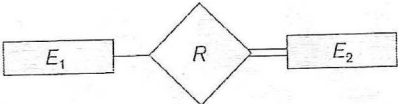
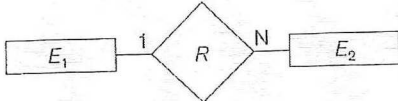
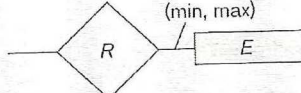

Figuur 1. Schema van de COMPANY database. Zie Opgaven 1 en 2.

Figuur 2.
Voertuigregistratie
(zie Opgave 4)

Figure 3.14
Summary of the
notation for ER
diagrams.

Symbol	Meaning
	Entity
	Weak Entity
	Relationship
	Identifying Relationship
	Attribute
	Key Attribute
	Multivalued Attribute
	Composite Attribute
	Derived Attribute
	Total Participation of E_2 in R
	Cardinality Ratio 1: N for $E_1:E_2$ in R
	Structural Constraint (min, max) on Participation of E in R

Figuur 3. De ER symbolen en hun betekenis

Table 6.1
Operations of Relational Algebra

Operation	Purpose	Notation
SELECT	Selects all tuples that satisfy the selection condition from a relation R .	$\sigma_{\langle \text{selection condition} \rangle}(R)$
PROJECT	Produces a new relation with only some of the attributes of R , and removes duplicate tuples.	$\pi_{\langle \text{attribute list} \rangle}(R)$
THETA JOIN	Produces all combinations of tuples from R_1 and R_2 that satisfy the join condition.	$R_1 \bowtie_{\langle \text{join condition} \rangle} R_2$
EQUIJOIN	Produces all the combinations of tuples from R_1 and R_2 that satisfy a join condition with only equality comparisons.	$R_1 \bowtie_{\langle \text{join condition} \rangle} R_2$, OR $R_1 \bowtie_{(\langle \text{join attributes 1} \rangle), (\langle \text{join attributes 2} \rangle)} R_2$
NATURAL JOIN	Same as EQUIJOIN except that the join attributes of R_2 are not included in the resulting relation; if the join attributes have the same names, they do not have to be specified at all.	$R_1 \bowtie_{\langle \text{join condition} \rangle} R_2$, OR $R_1 \bowtie_{(\langle \text{join attributes 1} \rangle), (\langle \text{join attributes 2} \rangle)} R_2$ OR $R_1 * R_2$
UNION	Produces a relation that includes all the tuples in R_1 or R_2 or both R_1 and R_2 ; R_1 and R_2 must be union compatible.	$R_1 \cup R_2$
INTERSECTION	Produces a relation that includes all the tuples in both R_1 and R_2 ; R_1 and R_2 must be union compatible.	$R_1 \cap R_2$
DIFFERENCE	Produces a relation that includes all the tuples in R_1 that are not in R_2 ; R_1 and R_2 must be union compatible.	$R_1 - R_2$
CARTESIAN PRODUCT	Produces a relation that has the attributes of R_1 and R_2 and includes as tuples all possible combinations of tuples from R_1 and R_2 .	$R_1 \times R_2$
DIVISION	Produces a relation $R(X)$ that includes all tuples $t[X]$ in $R_1(Z)$ that appear in R_1 in combination with every tuple from $R_2(Y)$, where $Z = X \cup Y$.	$R_1(Z) \div R_2(Y)$

Figuur 4. De operatoren uit de relationele algebra

Table 8.2
Summary of SQL Syntax

```

CREATE TABLE <table name> ( <column name> <column type> [ <attribute constraint> ]
                             { , <column name> <column type> [ <attribute constraint> ] }
                             [ <table constraint> { , <table constraint> } ] )

DROP TABLE <table name>

ALTER TABLE <table name> ADD <column name> <column type>

SELECT [ DISTINCT ] <attribute list>
FROM ( <table name> { <alias> } | <joined table> ) { , ( <table name> { <alias> } | <joined table> ) }
[ WHERE <condition> ]
[ GROUP BY <grouping attributes> [ HAVING <group selection condition> ] ]
[ ORDER BY <column name> [ <order> ] { , <column name> [ <order> ] } ]

<attribute list> ::= ( * | ( <column name> | <function> ( ( [ DISTINCT ] <column name> | * ) ) )
                  { , ( <column name> | <function> ( ( [ DISTINCT ] <column name> | * ) ) ) } ) )

<grouping attributes> ::= <column name> { , <column name> }

<order> ::= ( ASC | DESC )

INSERT INTO <table name> [ ( <column name> { , <column name> } ) ]
( VALUES ( <constant value> , { <constant value> } ) { , ( <constant value> { , <constant value> } ) } )
| <select statement> )

DELETE FROM <table name>
[ WHERE <selection condition> ]

UPDATE <table name>
SET <column name> = <value expression> { , <column name> = <value expression> }
[ WHERE <selection condition> ]

CREATE [ UNIQUE ] INDEX <index name>
ON <table name> ( <column name> [ <order> ] { , <column name> [ <order> ] } )
[ CLUSTER ]

DROP INDEX <index name>

CREATE VIEW <view name> [ ( <column name> { , <column name> } ) ]
AS <select statement>

DROP VIEW <view name>

```

NOTE: The commands for creating and dropping indexes are not part of standard SQL2.

Figuur 5. SQL syntax

